№ 6. Dnia 30 Kwietnia 1928 r. Rok IV.

Piński Przegląd Diecezjalny

Treść numeru:

Dział urzędowy.

AKTA STOLICY APOSTOLSKIEJ.

1. DILECTO FILIO NOSTRO ALEXANDRO TIT. S. AUGUSTINI S. R. E. PRESB. CARDINALI KAKOWSKI ARCHIEPISCOPO VARSAVIENSI.

PIUS PP. XI.

Dilecte Filii Noster, salutem et Apostolicam Benedictionem.

Venerabili Fratri FRANCISCO MARMAGGI, Archiepiscopo Titulo Hadrianopolitano, Nuntii Nostri Apostolici munus apud istam Rupublicam detulimus. Viro autem, virtute nitenti usuque rerum, faciliores futuras officii sui partes censemus si tuum etiam accedat praesidium. Quam ob rem benignitati gratiaeque tuae eumdem commendamus, planeque confidimus nequaquam te esse passurum ut negotiorum adjutricem operam ipse vel humanitatem a te unquam desideret. Nos vero debitas tibi grates de officiis studiisque, quae certe praestabis, jam nunc agentes, in paternae voluntatis signum itemque in caelestium donorum auspicium, Apostolicam Benedictionem tibi, dilecte Fili Noster, tuisque omnibus offuso animo impertimus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die XVIII mensis Februarii anno MCMXXVIII, Pontificatus Nostri septimo.

Nicolaus Sebastiani
ab Epistolis ad Principes

L. S.

Concordat cum originali.
Varsaviae, die 20 Martii 1928 an.

Cancellarius Curiae Metropolitane Varsaviensis

L. S. *X. Choromański.*

SEGRETERIA DI STATO
DI SUA SANTITA
№ 68814.
Da citarsi nella risposta.

2. *Dal Vaticano 24 Febbraio 1928.*

E. mo e Rev. mo Signor Mio Oss. mo,

Si reca in codesta Capitale, con l'al ta ed onorifica missione di Nunzio Apostolico pres-

so la Repubblica di Polonia, l' Ill. mo e Rev. mo Monsignor FRANCESCO MARMAGGI, Arcivescovo tit. di Adrianopoli.

Ho il piacere pertanto di presentare all' Eminenza Vostra Rev. ma il nuovo Nunzio Apostolico e di raccomandarlo caldamente alla squisita bonta e all' autorevole favore della stessa Eminenza Vostra.

Quantunque infatti la cultura e lo zeło che adornano questo distinto Prelato e le attitudini diplomatiche di cui egli ha dato prova durante la sua carriera, mi facciano sperare che Mons. MARMAGGI di simpegnera con prudenza e con successo il nuovo e delicato ufficio affidatogli dal Santo Padre, non v' e dubbio tuttavia che la piena riuscita della sua ardua missione sara molto facilitata dall, appoggio largo e continuo e dalla speciale benevolenza de ll' Eminenza Vostra.

Pertanto nel ringraziarla fin d' ora de Suoi buoni uffici, bacio umilissimamente le mani all' Eminenza Vostra e mi onore prefessarmi con profonda venerazione.

Di Vostra Eminenza Rev. ma Umil. mo dev. mo servitore.

(—) P. Card. Gasparri.

E. mo Signor
Cardinale ALEXANDRO KAKOWSKI
Arcivescovo di
VARSAVIA

Concordat cum originali
Varsaviae, die 20 Martii 1928.

L. S.

Cancellarius Curiae Metropolitane Varsaviensis
X. Choromański.

AKTA KURJI DIECEZJALNEJ.

Okólniki wikarjatu generalnego

L. 3061 *Pińsk, dn. 20 kwietnia 1928 r.*

3. Do Wielebnego Duchowieństwa.

Na skutek odezwy Komitetu Głównego obchodu 3-go maja i zbiórki na dar narodowy poleca się WW. Duchowieństwu, aby zawczasu zachęciło wiernych do składania w tym dniu ofiar na cele oświatowe Polskiej Macierzy Szkolnej i aby wzięło udział w Powiatowych, Miejskich i lokalnych Komitetach.

Wikarjusz Generalny
Ks. Prał. W. Iwicki.

L. 3456. *Pińsk, dn. 21 kwietnia 1928 r.*

4. Do WW. Duchowieństwa.

Z polecenia J. Biskupiej Mości zarządza się we wszystkich kościołach diecezji w dn. 13 maja b. r. składka na akcję katolicką. Zebrane pieniądze podczas sumy należy przesłać do Kurji na P. K. O. № 80896, zaznaczając, że są przeznaczone dla Wydziału społecznego.

Wikarjusz Generalny
Ks. Prał. W. Iwicki.

Odezwa Ks. Promotora Synodu do Przewielebnego Duchowieństwa.

L. 2666. *Pińsk, dn. 28 marca 1928 r.*

5.

Na mocy rozporządzenia J. E. Ks. Biskupa proszę i wzywam wszystkich referentów, którzy jeszcze nie złożyli wyznaczonych im referatów synodalnych, ażeby takowe jaknajprędzej przesłali do Kurji Diecezjalnej dla doręczenia Ks. Promotorowi. Wszyscy zalegający i niedostatecznie usprawiedliwieni będą osobiście odpowiedzialni coram Ordinario Loci.

Ks. Wincenty Giebartowski.
Kanonik Katedralny
Promotor Synodu Diecezjalnego.

Okólniki i odpowiedzi Kancelarji Kurjalnej.

KURJA BISKUPA PIŃSKIEGO
L. 2352/28.

6. *Pińsk, d. 23 Marca 1928 r.*

Do Wielebnego Duchowieństwa Diecezji.

Bractwo Św. Apostołów Słowiańskich Cyryla i Metodego nadesłało prospekt mającego być wydawanym miesięcznika popularnego dla ludu pod tytułem „Christianin", przeznaczonego do ugruntowania w wierze nowonawróconych parafjan obrządku wschodnio-słowiańskiego. Pi-

smo to będzie wychodziło co miesiąc, w języku rosyjskim w formacie książeczek „Głosów katolickich”, i będzie zawierało jedną popularną rozprawkę na temat aktualny dla parafjan wschodnio-słowiańskich z zakresu zagadnień natury tak dogmatycznej jak moralnej oraz społecznej.

W-ni I. M. Księża, którzyby życzyli sobie zaprenumerować ów miesięcznik, dla siebie lub dla swych parafjan, mogą zamówienia swe skierować do Kurji, gdyż przy ryczałtowem udzieleniu zamówienia na prenumeratę, opłata wyniesie taniej -(przy większych zamówieniach prenumerata wynosi po 15 zł. od setki), lub też bezpośrednio do Bractwa ŚŚ. Apostołów Słow. Cyryla i Metodego, Wilno, ul. Sawicz, Nr. 13, m. 12.

Kanonik (—) Ks H. Humnicki.
Kanclerz Kurji.

Z Wydziału Społecznego.

7. Do WW. Duchowieństwa.

Wszyscy dobrze uświadamiamy sobie potrzebę wydatnej akcji katolickiej w chwili obecnej. Społeczeństwu katolickiemu grożą zewsząd niebezpieczeństwa. Nie są to tylko płonne straszaki, ale prawda, z którą spotykamy się oko w oko. Rośnie obojętność do spraw religijnych, szerzy się sekciarstwo duchowe i umysłowe, zaraza bolszewicka coraz głębiej wżera się w organizm społeczny i narodowy. Ubiegłe wybory dowiodły najlepiej, jak katolicyzm w Polsce jest płytko pojmowany, jak w szerokich warstwach jest powierzchownym. To wszystko każe nam obudzić wiekszą czujność i mocniej przyłożyć rękę do pługa.

Musimy społeczeństwo katolickie bardziej uświadomić, zorganizować i wytworzyć zeń, przy Bożej pomocy, armję katolików silnie wierzących i zawsze gotowych do czynu. Musimy mieć organizacje katolickie mężczyzn, niewiast i młodzieży, świadome wysokiego posłannictwa chrześcijan-katolików. Tego wymaga dobro Kościoła i Ojczyzny, tego od nas żąda Ojciec Św., który nie omija żadnej sposobności, aby przypominać potrzebę rozwijania akcji katolickiej w sposób jaknajbardziej wzmożony.

A jeżeli gdzie, to właśnie w naszej diecezji potrzeba ta jest paląca. Rzuceni w morze inowiercze musimy sami być skałą nieporuszoną a nadto dbać, aby ludność katolicką uchronić przed szkodliwymi wpływami, obcymi duchowi katolickiemu. Pozatem obowiązkiem naszym jest szerzenie apostolatu unijnego, pogłębianie i realizowanie myśli misyjnej. Ogrom pracy wymaga ogromu poświęcenia. Jedno i drugie wszyscy uznajemy, i robimy, co możemy, ale brak nam rzeczy koniecznej, t. j. funduszów, bez których praca organizacyjna nie rozwinie się. Wrogowie i współzawodnicy nasi rzucają miljony, a my jesteśmy skazani na żywot suchotniczy. Stąd płynie cały szereg niepowodzeń w akcji katolickiej.

W W. Duchowieństwo brak ten rozumie doskonale, co z przyjemnością mogliśmy stwierdzić podczas styczniowych kongregacyj dekanalnych, na których powszechnie wypowiadano się za koniecznością stworzenia funduszu diecezjalnego dla akcji katolickiej. Korzystając z tego chwalebnego usposobienia, uprosiliśmy Jego Biskupią Mość, aby raczył narazie pozwolić na urządzenie na ten cel zbiórki we wszystkich kościołach diecezji w dn. 13 maja b. r. Odnośne zarządzenie znajdą W W. Księża w dziale rozporządzeń kurjalnych. My ze swej strony dodamy, że fundusz ten w pierwszym rzędzie zostanie użyty na wzmożenie działalności Stowarzyszeń młodzieży katolickiej, których liczba w naszej diecezji stale wzrasta.

W obecnej chwili troska o katolickie wychowanie młodych pokoleń powinna zająć naczelne miejsce w akcji katolickiej, to też na tę dziedzinę zwrócimy w tym roku szczególną uwagę, licząc na poparcie i pomoc W W. Duchowieństwa i gorliwych katolików.

Pińsk, dn. 20 kwietnia 1928 r.

Prezes Rady Społecznej
Ks. Prał. W. Iwicki
Wikarjusz Generalny.

Sekretarz Generalny
Ks. Z. Pawłowski.

Kanonik Ks. H. Humnicki
Kanclerz Kurji Biskupiej.

8. SPRAWOZDANIE ROCZNE STOWARZYSZENIA PAŃ MIŁOSIERDZIA ŚW. WINCENTEGO à PAULO W NOWOGRÓDKU ZA ROK 1927.

Członkiń		Wspierano			Wizyt	ZAPOMOGI							Lekarstw		Finanse			
Czynnych	Wspieraj.	Rodzin	Dzieci	Dorosłych		Gotówką	złotych	groszy	Artykuły spożywcze w kg.	Ilość kilogramów	Odzieży	Ilość sztuk	Na sumę zł.	gr.	Dochód zł.	gr.	Rozchód zł.	gr.
13	17	60	106	30	400	Na książki dla uczniów	51	10	Chleba	567	Nowego materjału na		314	9	Pozo-		7045	78
						Na podróż do miejsca			Bułek	36	ubranie i bieliznę	64½			stałość			
						zamieszkania lub dla			Mąki pszennej	271	Futerko i palt sztuk	9			kasy			
						leczenia	200	50	Krup	217	Garniturów męsk. i dziec.	24			r. 1926			
						Na święcone dla dzieci	450	—	Słoniny	88½	Sukien damskich i dziec.	48			170 zł.			
						„ „ dla dorosłych	102	—	Wędlin	27	Żakietów i swetrów	7			57 gr.			
						„ Gwiazdkę dla dzieci	1000	—	Kartofli	250	Bielizny sztuk	6868			Dochód			
						„ „ dla dorosłych	105	—	Cukru	36½	Obuwia nowego par.	17			r. 1927			
						„ zasiew kartofli	50	—	Ryżu	8	„ używanego par	30			6875 zł.			
						„ opał, deski, miesz-			Jaj sztuk	45	Pończoch par	60			21 gr.			
						kanie i t. d.	1392	87	Mięsa	6½	Chustek, czapek, fartuch.	13						
						„ kupno warstatu sze-			Masła	6	Koc	1						
						wskiego	46	—	Kapusty, grochu i bu-		Obrączka złota	1						
						„ pogrzeby	143	20	raków	30								
						Ogółem	3540	67	Na sumę	157 zł. 57 gr.	Na sumę	1611 zł. 45 gr.	314	9	7045	78	7045	78

Źródła dochodu:

1) Subwencji p. Wojewody Nowogródzkiego 2515 zł. 50 gr.
2) Od Komitetu Gwiazdkowego 700 zł. „
3) Od Magistratu miasta Nowogródka 595 zł. „
4) Ze skarbonki św. Antoniego 248 zł. 19 gr.
5) Kwesty w kościołach 178 zł. 32 gr.
6) Kwesty uliczne 168 zł. 72 gr.
7) Z Sądu Okręgowego 77 zł. 13 gr.
8) Od Opieki Społecznej 15 zł. „
9) Składki członkowskie 310 zł, „
10) Ofiary prywatne gotówką 521 zł. 30 gr.
11) Z walnego dorocznego zebrania 25 zł. 40 gr.
12) Dobrowolne ofiary członkiń gotówką 220 zł. 65 gr.
13) Ofiary osób prywatnych w naturze na sumę 300 zł. — gr.
14) Ofiary członkiń w naturze na sumę 1000 zł. — gr.

6875 zł. 21 gr.

Posiedzeń tygodniowych 39.

Pomoce duchowe i inne. Wpisano 264 osoby do „Milicji Niepokalanej"; do Związku Mszalnego 220 osób. Przygotowano do spowiedzi 2 dzieci i 1 osobę prawosławną oraz kilka osób nie spowiadających się od 15—30 lat. Skojarzono nieślubną parą. Doprowadzono do Chrztu 2 dzieci. Zajmowano się paru pogrzebami. Udzielano chorym pomocy duchowej i lekarskiej. Czuwano przy chorej w przeciągu 2-ch miesięcy. Odwiedzano chorych w szpitalu. Wpływano na nieślubne rodziny. Dano bezpłatnych noclegów 130; w tej liczbie więzniarkom, przyjezdnym w poszukiwaniu lub na rozprawy sądowe. Udzielano dobrej lektury. Dla 12-tu osób wystarano się o posady. Staraniem Stowarzyszenia 2 sieroty otrzymują całkowite utrzymanie. Dwóm sierotom po ukończeniu szkoły zawodowej kupiono warsztat szewski i dostarczono obstalunków. Dla 25 biednych dzieci w wieku przedszkolnym urządzono jasełkę, odegraną przez dziatwę szkoły freblowskiej z podwieczorkiem i łakociami. Paralitykowi nadal wysyłają się wsparcia miesięczne. Medalików rozdano 264.

Dnia 8 marca 1928 r.

Zarząd: Dyrektor Stowarzyszenia *Ks. Dz. Kazimierz Bukraba.*
Przewodnicząca *Jadwiga Ratomska*
Skarbniczka *Felicja Żegocianko*
Sekretarka *Janina Lubowidzka.*

Podpisały:
(—) *Jadwiga Ratomska*
M. P. (—) *Janina Lubowidzka.*

Dział nieurzędowy.

Prawdziwe znaczenie nowej encykliki papieskiej

9. „Mortalium animas"

W święto Trzech króli ukazała się Encyklika Papieża Piusa XI, która wyjaśnia stanowisko Kościoła katolickiego wobec nowych prądów, lansowanych przez wyznania chrześcijańskie niekatolickie, by wszystkie wyznania chrześcijańskie, łącznie z katolikami, zjednoczyć w t. zw. panchrześcijanizm, czyli oprzeć na wspólnej podstawie, przy pozostawieniu każdemu z nich własnej odrębności, nietylko obrzędowej, ale i dogmatycznej.

Oczywistą jest rzeczą, że przedstawiciele Kościoła katolickiego nie mogli zgodzić się na koncepcję tego rodzaju i nie wzięli udziału w zwoływanych w tym celu konferencjach, tak w Sztokholmie, jak i ostatnio w Lozannie; naprzód dlatego, że sam fakt poddania pod dyskusję religji prawdziwej z różnemi odszczepieństwami byłby stwierdzeniem jej wątpliwości, a powtóre z tego względu, że kościół katolicki, jako jedynie prawdziwy, nie może iść na żadne ustępstwa i kompromisy z fałszem, chociażby za cenę pozyskania dotychczasowych swoich wrogów.

Stąd Kongregacja św Officium kilkakrotnie już wyraziła swą opinję co do kongresów zjednoczenia wyznań chrześcijańskich, zabraniając katolikom brania w nich udziału i należenia do stowarzyszeń, któreby miały na celu stowarzyszenie takich związków, wychodząc z założenia, ze cała ta akcja jest zamachem na jedność i organizację prawdziwego Kościoła, jakto zresztą dosadnie wykazała konferencja lozańska, w której zgoda nastąpiła tylko w jednym, a mianowicie w nieprzejednanem stanowisku do rzymskiego katolicyzmu.

Kościół katolicki życzy sobie jedności, ale nie innej, jak tej, która ma swój wyraz w jednym, prawdziwym, Chrystusowym Kościele; skoro zaś jedynie pawdziwym, Chrystusowym Kościołem jest Kosciół katolicki, jedność ta dokonać się może tylko przez nawrócenie heretyków i powrót na łono Kościoła katolickiego.

Słusznie tedy potępia Papież fałszywe zabiegi unjonistyczne, oparte na indyferentyzmie i t. zw. tolerancji religijnej; Kościół kat. wyparłby się swego posłannictwa, gdyby w jakikolwiek sposób aprobował tolerancję religijną, czyli jednakowe prawa przyznał fałszowi i prawdzie. To też zabiegi kościołów heretyckich do zjednoczenia się wszystkich wyznań chrześcijańskich musiały natrafić na stanowczy opór ze strony tego, do którego jedynie Chrystus powiedział: „Ty jesteś opoka, a na tej opoce zbuduję mój kościół (Mat. 16, 15).

W trosce ojcowskiej o tych, co oderwali się od swej macierzy i żyją w błędzie, Kościół katolicki stale modli się o nawrócenie heretyków, o „jedną owczarnię", według znanych słów Chrystusa, ale taką, która będzie z jednym Pasterzem na czele, t. j. Namiestnikiem i Zastępcą Chrystusa na ziemi, którym jest następca św. Piotra, Papież rzymski.

Pragnieniu tej jedności daje też wyraz Pius XI w swej Encyklice, zwracając się z gorącym apelem do dysydentów, by wrócili do jedności z Kościołem katolickim, który zawsze gotów jest z ojcowską miłością przyjąć ich na swe łono, byle tylko wyrzekli się błędu.

(K. A. P.).

Kilka słów o Kalwarji w Pakości nad Notecią.

10. (Z okazji trzechsetletniej rocznicy jej założenia).

Wielka była zawsze wiara w Polskim Narodzie, czego przejawem niezliczona ilość figur, kaplic, wspaniałych kościołów, rozsianych w każdym zakątku naszego kraju, a nadto miejsca, poświęcone szczególnej czci dla duchownej męki Boskiego Zbawiciela — miejsca świętej drogi krzyżowej zwane Kalwarjami. Jest ich w Polsce kilkanaście, wśród których najstarszą jest Kalwarja w Zebrzydowie pod Krakowem (1602 r.) po niej następuje Kalwarja w Pakości — jedna z najwspanialszych i najczcigodniejszych ze spotkanych na ziemiach Polskich.

Pakość — starożytną osadę rybacką nad górnym biegiem Noteci, ufundował — jak głosi podanie — któryś z rycerzy rodziny Awdańców, imieniem Pokosław — stąd jej nazwa. W roku 1359 nadaje wielkiej już osadzie król Kazimierz Wielki prawo miejskie. Rozmaite klęski żywiołowe, wojenne i zamieszki religijne (husycyzm) dotkliwie dawały się we znaki mieszkańcom cichej mieściny, lecz dzięki hartowi wewnętrznemu wychodzili z każ-

dej opresji cało. Od roku 1608 obowiązki proboszcza w pokoskiej parafji sprawował Ks. Wojciech Kęsicki († 1647) mąż wielkiej pobożności i mrówczej pracowitości. Przeglądając opis topograficzny Jerozolimy zauważył wielkie podobieństwo rozmieszczenia tego miasta z położeniem Pakości. Wieść o nowowybudowanej w r. 1602 Kalwarji w Zebrzydowie zrodziła stanowczy zamiar pobudowania Kalwarji i w Pakości. Projekt ks. W. Kęsickiego spotkał się z przychylnem poparciem ówczesnego dziedzica Pakości Michała Działyńskiego, który zaofiarował grunt, potrzebny do pobudowania stacyj. Rozmieszczenia stacyj i łączących je dróg dokonano ściśle zgodnie z pomiarami na Kalwarji zobrzydowskiej, a nawet jerozolimskiej.

Począkowo ustawiono tylko krzyże w miejscu stacyj i przy nich odbyto w r. 1628 pierwszą drogę krzyżową. Wkrótce rozpoczął ks. W. Kesicki pracę nad wzniesieniem kaplic oraz odpowiednich grobli, zabezpieczających je przed wylewem Noteci. Powolną, lecz stałą pracą stanęła Kalwarja pakowska dzięki niepowszedniej ofiarności ówczesnego mieszczaństwa, duchowieństwa, okolicznej szlachty oraz coraz liczniej napływających pielgrzymów. W r. 1647 obejmują zarząd tego poświeconego miejsca sprowadzeni przez ks. W. Kęsickiego O. O. Reformaci, którzy obok kościółków parafjalnych wybudowali sobie swój klasztorny wraz z klasztorem (gdzie się później mieściła sławna na szeroką okolicę szkoła łacińska) na miejscu zniszczonego zamku obronnego pamiętnego z woien krzyżackich i szwedzkich. Zarząd Kalwarji sprowowali O. O. Reformaci aż do roku 1840.

Cudowne w swym nastroju uroczystości pasyjne i drogi krzyżowej na Kalwarji Pakoskiej(niepodobno ich tutaj wyliczać, niechcąc przekraczać zakresu krótkiego szkicu) odprawiane w Wielki Tydzień oraz na uroczystości Św. Krzyża 3/V. i Podwyższenie Św. Krzyża 14. IX. podobno bardzo niewielkiej uległy zmianie od r. 1661.

Do świetności i chwały Kalwarji Pakoskiej przyczynia się w głównej mierze cenna relikwia drzewa Krzyya św., ofiarowana OO. Reformatorom przez spadkobierców ks. Kaspra Działyńskiego, biskupa chełmińskiego i ofiarowali ją w r. 1669 na wieczne czasy Kalwarji Pakoskiej. Relikwię tą podaje się pątnikom do ucałowania w dni odpustowe Nadto przywiązane są do poszczególnych kaplic i dróg krzyżowych liczne odpusty, udzielone głównie przez papieża Innocentego XI. w roku 1678.

Rychło już poczęły się szerzyć wieści, że Pan Bóg czcicieli Męki i Śmierci Jednorodzonego Syna Swego darzy nadzwyczajnemi łaskami, bo kronika kalwaryjska wspomina o licznych cudach, jakie Pan Bóg zdziałał w miejscu rozważania Męki Chrystusowej. Wdzięczni pątnicy za otrzymane łaski przynosili liczne vota do kaplic pakoskich; szczególnie chętnie odwiedzane są: posąg Chrystusa skrępowanego kajdanami w kaplicy więziennej; następnie grób z ciałem Zbawiciela oraz krzyż z konającym Jezusem w kościele kalwaryjskim.

Oto kilka notatek z archiwum kalwaryjskiego: na odpusty w dniach 3.V. i 14.IX jak i w każdorazowe piątki wielkopostne przybywało w XVIII wieku przeciętnie około 20 tysięcy pątników; w r. 1769 w trzeci piątek wielkopostny spowiadało się na Kalwarji 1600 osób; punktem kulminacyjnym był rok 1841; kiedy 1 maja zjechał do Pakości ks. Arcybiskup Marcin Dunin, aby podziękować Jezusowi Kalwaryjskiemu za zwolnienie z kaźni więziennej w Kołobrzegu; dnia 3.V. poprowadził osobiście wielką procesję z kościoła farnego na Kalwarję, a wraz z nim podążało przeszło 30 tysięcy pątników; do konfesjonału zasiadło w tym dniu na Kalwarji 50 księży; Komunii św. rozdzielono przeszło 11 tysięcy! W nowszych czasach zna kronika kalwaryjska podobne wypadki.

Wysiłkiem wieków zbudowana Kalwarja składa się dzisiaj z następujących kaplic:

Po prawej stronie Noteci: I. Wniebowstąpienie Pańskie, 2. Judasz, 3. Ogrójec, 4. Grób Matki Boskiej czyli Wniebowzięcie, 5. Codron 6. Brama Jerozolimska. II. Po lewej stronie Noteci: 7. Annasz, 8. Pożegnanie Matki Boskiej. 9. Wieczernik, 10 Kaifacz czyli Więzienie, 11, Dworzec Piłata, 12. Dworzec Heroda, 13. Podjęcie Krzyża, 14, Upadek I. 15. Spotkanie Pana Jezusa z Matką Najświętszą, 16. Cerenejczyk, 17. Święta Weronika, 18. Upadek II., 19. Niewiasty płaczące, 20. Upadek. III., 21. Obnażenie z szat, 22. Przybicie do Krzyża, 23. Podniesienie Krzyża, 24. Złożenie Ciała Chrystusowego na łonie Matki Jego, 25. Grób Zbawiciela, 26. Kościół Kalwaryjski.

Na rynku Jerozolimskim jeszcze osamotnione było wzgórze jakby wymarzone miejsce dla pomnika Wolności. Postawił go własnym kosztem obywatel pakoski p. Stanisław Trotyn w roku 1927 — pomnik Serca Jezusowego jako

wyraz wdzięczności miasta Pakości za wyzwolenie Ojczyzny z więzów niewoli.

W ostatnich latach chwała i hojność łask Boskiego Zbawiciela idą coraz więcej w niepamięć. Odnowiona całkowicie dzięki staraniem Przewielebnego Księdza Proboszcza Karola Kiełczewskiego i ofiarności parafjan śród Godów Jubileuszowych podejmuje na nowo błogosławioną — przesławną działalność swoją, pragnie przywieść znowu do Krzyża i Chrystusa zobojętniałe serca. Uroczystości Jubileuszowe rozpoczną się dnia 2 maja b. r. popołudniu o godz. 2-giej i potrwają przez cały tydzień. Kierować niemi będą Ojcowie Franciszkanie, którzy przez 200 lat wiernymi byli stróżami św. miejsca. Zapowiedzieli swój przyjazd na obchód jubileuszowy J. E. Ks. Kardynał Dr. August Hlond-Prymas Polski wraz z niektórymi Najczcigodniejszymi Księżmi Biskupami.

Komitet Uroczystościowy zaprasza na Gody Duchowe wszystkich czcieli Męki i Śmierci Zbawiciela — wzywa wszystkie katolickie Serca! Ile Was przybędzie do Pakości czy tysiące czy dziesiątki tysięcy — dla Wszystkich starczy łask Bożych, które rozdzielać będzie Gospodarz Kalwarji Jezus Chrystus Ukrzyżowany Zbawiciel Świata na odnowienie serc, dusz, i sumień katolickich.

---

11. Co u nas robi Polska Macierz Szkolna?

Praca nad młodzieżą rzemieślniczą. Nowogródzki Zarząd Wojewódzki na terenie województwa prowadzi robotę oświatową wśród młodzieży rzemieślniczej. Walny Zjazd Rzemieślników powiatów województwa Nowogródzkiego uchwalił: 1) zobowiązać wszystkich mistrzów do przysyłania uczni-terminatorów na naukę, 2) prosić Polską Macierz Szkolną o roztoczenie opieki nad terminatorami i organizowanie Ognisk Terminatorskich. Dla Kursów Terminatorskich Polskiej Macierzy Szkolnej w Baranowiczach Towarzystwo Wydawnicze M. Arct ofiarowało 100 egz. „Łanów Ojczystych" — S. Dembego.

Wydział Oświaty Pozaszkolnej przy Kole Polskiej Macierzy Szkolnej w Kielcach. Wydział Oświaty Pozaszkolnej Polskiej Macierzy Szkolnej zorganizowany i prowadzony przez Ks. St. Machowskiego z Białogonia obejmuje pow. Kielecki i część Miechowskiego. W ciągu 3 lat istnienia wydziału wygłoszono 1500 wykładów, których wysłuchało przeszło 100000 osób. Obecnie miesięcznie korzysta z wykładów około 8000 słuchaczów. Wydział ma 4 ch mechaników, 7 latarń, 4 aparaty kinowe, 1140 przezroczy, 90 filmów i gotowe teksty wykładów, które wygłaszają miejscowi nauczyciele szkół powszechnych.

Domy Macierzy. Koła i Czytelnie Macierzy, dzięki ofiarnej pomocy społeczeństwa i Władz, dążą do nabywania nieruchomości odpowiadających zakresowi ich pracy. W miastach powiatowych lokale Macierzy mieszczą szkolnictwo zawodowe, bursy, przedszkola, niejednokrotnie piękne i starannie utrzymywane n. p. bursa w Brześciu, 3 szkoły zawodowe w Grodnie, 2 w Koluszkach, domy w Łucku, Ołyce, Równem i inne. W miasteczkach i wsiach domy te są ogniskami pracy kulturalno - oświatowej na głuchej prowincji, mieszczą w sobie izbę bibljoteczną, salę teatralną, czytelnię, niejednokrotnie kaplicę, posiadają radjo, kino, ewentualnie lampę projekcyjną. Akcję budowlaną obecnie prowadzą: Nowogródzki Zarząd Wojewódzki w Stołowiczach i Starym Dworze, Koła w Bindudze, Osieczniku, Zabłociu, Turzysku, woj. Wołyńskiego, w Grodźcu, woj. Kieleckiego, w Rokiciu, woj. Łudzkiego, Koło P. M. S. w Kamieniu - Koszyrskim wykończyło piękny dom z salą teatralną na kilkaset osób.

Stypendyści Zarządu Głównego Polskiej Macierzy Szkolnej. Mając na celu podniesienie kultury wsi Polskiej przez rozszerzanie wykształcenia ogólnego i wychowania obywatelskiego włościan polskich, Zarząd Główny ufundował kil-

ka stypendjów dla młodzieńców z województw wschodnich, pragnących odbyć studja w Uniwersytetach Ludowych.

Kandydatów na stypendystów przedstawiają Koła Polskiej Macierzy Szkolnej.

Seminarjum Nauczycielskie Polskiej Macierzy Szkolnej w Prużanie. Polesie oddawna odczuwało brak seminarjum nauczycielskiego żeńskiego na swym terenie. Zarząd Koła Polskiej Macierzy Szkolnej potrzebę tę zaspokoił, otwierając seminarjum żeńskie. Uruchomiono kurs I, II, i III. Opłata za naukę wynosi 25 zł.

Koło w Prużanie prowadzi pozatem szkołę zawodową, która za wyroby uczniów otrzymała list pochwalny na wystawie Rolniczo-hodowlanej w Prużanie, bursę dla 24 wychowanków szkoły, oraz 13 bibljotek ruchomych i jedną stałą w mieście. Księgozbiór bibljoteki miejskiej liczy około 4000 książek.

Kursy dla dorosłych Polskiej Macierzy Szkolnej w Piotrkowie Trybunalskim. Piotrkowski Zarząd Okręgowy Polskiej Macierzy Szkolnej w porozumieniu z dowództwem 25 p. p. prowadzi kursy dla żołnierzy analfabetów, na które uczęszcza około 600 szeregowców. Kursy odbywają się w dwuch koszarach, dzielą się na 13 oddziałów. Wykładają nauczyciele szkół powszechnych.

Dowództwo 25 p. p. wraz z Macierzą, oceniając doniosłe znaczenie kulturalne muzyki, urządza dla szerszej publiczności poranki muzyczne orkiestry pułkowej, które cieszą się dużem powodzeniem. Pozatem przy Zarządzie Okręgowym działa sekcja więzienna, która organizuje wykłady dokształcające w miejscowem więzieniu. Dla kobiet otworzono w więzieniu kurs Polskiej Macierzy Szkolnej kroju i szycia.

---

12. Interdykt na posła Putka.

Polska Katolicka Agencja Prasowa donosi:

— Od kilku lat wójt gminy Chocznia i poseł na Sejm dr. Putek prowadzi prawdziwą wojnę w zachodniej części Małopolski przeciw kościołowi, tak na terenie Sejmu, jak w pismach przez siebie wydawanych i osobistą agitację po różnych gminach tamtejszych. W swoim Sztandarze Chłopskim, a szczególnie w Kropidle, wypisuje niestworzone rzeczy przeciw kapłanom, Biskupom i Papieżowi, niby to walcząc o krzywdę, jakiej od nich doznaje lud.

Zjednawszy sobie w wielu miejscach żywioły najmniej ciekawe, nie zadawalnia się samem słowem, ale począł występować czynnie. Wedle głoszonej przez siebie doktryny, jako przewodniczący komitetu kościelnego w Chocznі, chciałby sobie przywłaszczyć władanie nad kościołem tamtejszym. Na własną rękę przystąpił do restauracji tegoż kościoła i nawet w czasie wizyty kanonicznej w roku zeszłym zaprzeczył Ks. Arcybiskupowi prawa wglądania w rachunki tej restauracji, a sprawiwszy dzwon za pieniądze przesłane z Ameryki, zażądał, by dzwon ten pozostawał pod władaniem komitetu kościelnego, nie proboszcza. Gdy władza kościelna na te warunki się nie zgodziła i gdy przy konsekracji 2 innych dzwonów, sprawionych przez ks. proboszcza za pieniądze składkowe, tamten nie został poświęcony, uzyskał u Starostwa Wadowickiego zakaz powieszenia dzwonów konsekrowanych. Ks. Proboszcz udasię zaraz do Starostwa i uzyskał ustne zezwolenie, a poczekawszy kilka miesięcy, polecił służbie kościelnej wynieść mały dzwon na wieżę. W czasie tej roboty dr. Putek przyszedł do kościoła i zastawszy drzwi zamknięte, zaczął dobijać się laską. Gdy mu nie otwierano, poszedł do miejscowego kowala i wraz z nim wyłamał drzwi, a wszedłszy na wieżę, opieczętował dzwon. Na interwencję władzy kościelnej Województwo wydało rozporządzenie zawieszenia dzwonu.

Ta burzycielska robota miała naturalnie i ten skutek, że pewna liczba podrostków w niedzielę wielkanocną, mimo zakazu ks. proboszcza, wydanego z powodu nieporządków, jakie zaszły tamże w czasie wyborów, wdarła się przemocą do kościoła w czasie nabożeństwa, wyłamując drzwi na chór kościelny i zachowując się nieprzyzwoicie nie chciała zejść, co wywołało wielkie zgorszenie.

W innych gminach pobliskich podobnie się dziać poczyna i tak np. w Wieprzu stronnicy dr. Putka, podszywając się pod płaszczyk komitetu kościelnego, chcieliby zawładnąć cmentarzem wyznaniowym, wyrzucając grabarza kościelnego, zasypują groby przez niego wykopane etc. Ludność tamtejszych okolic, choć wierna Kościołowi i przeciwna tej robocie burzycielskiej, jest onieśmielona.

By położyć wreszcie kres bałamuceniu sumień tamtejszej ludności, Arcybiskup krakowski widział się zmuszonym do surowego wystąpienia i w dniu 29 kwietnie r. b. ogłosił imienny interdykt na d-ra Putka z zagrożeniem ekskomuniką w razie dalszych podobnych zajść.

Miejmy nadzieję, że to bolesne, a jednak tak już konieczne zarządzenie władzy kościelnej potrafi ocknąć wszystkich, którzy dotychczas biernością lub zbytnią pobłażliwością przyczynili się do tych, tak pożałowania godnych wypadków.

„Polak-Katolik".

13. Kurs pracy charytywnej.

W celu udoskonalenia i pogłębienia metod akcji dobroczynności katolickiej, Katolicka Szkoła Społeczna w Poznaniu urządziła w dniach 22-30 marca kurs pracy charytatywnej dla duchowieństwa i świeckich. Ruchliwy poznański Związek Towarzystw Dobroczynności p. n. Caritas" pragnie w ten sposób przygotować działaczy na tak zaniedbanem polu. Podanie metod pracy z przystosowaniem ich do nowoczesnego ustawodawstwa społecznego w celu wytworzenia jak najściślejszej współpracy z organami rządowej i samorządowej opieki społecznej stanowiła główny cel wspomnianego kursu.

14. Konkurs kokurydziany.

Zjednoczenie Młodzieży Polskiej, w Poznaniu ul. Pocztowa 15, ogólnopolska centrala Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej, ogłosiło konkurs kukurydziany i wydało broszurę p. t. „Konkursy przysposobienia rolniczego" wyjaśniającą sposób przeprowadzania tego konkursu. Broszurę tę otrzymało każde Stowarzyszenie wiejskie od swego Związku (sekretarjatu jeneralnego). Cena broszury 2 zł. Stowarzyszenia zamawiające broszurę w Związku dostaną ją ze znaczną zniżką mianowicie za połowę ceny t. j. po 1 zł.

Niech każdy się przekona i zrozumie, jak wielkie znaczenie mieć będzie ta zupełnie **nowa odmiana kukurydzy, wszędzie w Polsce na ziarno dojrzewająca „Wczesna Bydgoska"**.

Roli potrzeba tylko 50 metrów kwadratowych t. j. mniej więcej 12 kroków wzdłuż i 7 kroków wszerz. Ziemia powinna być dobrze wynawożona i tak uprawiana, jak pod ziemniaki.

Cena porcji wraz z opakowaniem i instrukcją, przesyłką poleconą, jest następująca:

1 porcja	—	1,20 zł.
2 porcje razem	—	1,60 zł.
3 porcje razem	—	2,— zł.
4 porcje razem	—	2,40 zł.
5 porcji razem	—	2,70 zł.
6 porcji razem	—	3,10 zł.
7 porcji razem	—	3,40 zł.
8 porcji razem	—	3,60 zł.
9 porcji razem	—	3,80 zł.
10 porcji razem	—	4,— zł.

Przy zamawianiu więcej niż 10 porcji należy do kwoty 4,— zł. doliczyć za każdą następną porcję 30 groszy; a więc za 11 porcji należytość wynosi 4,30 zł. za 13— 4.90 zł. i t. d.

VARIA.

15. Marki na cele misyjne.

Od wielu lat znanem jest zbieranie marek, ze sprzedaży których korzysta wiele dzieł misyjnych. Obecnie ruch filateliczny przybrał na rozmiarach, na co wskazuje nadesłana nam odezwa X. prał. Pęskiego, sekretarza Związku misyjnego w Polsce. Ze względu na potrzeby misyjne wogóle, a w szczególności misyj w Rodezji, Japonji, Syberji i Afryce, obsługiwanych przez misjonarzy polaków, należałoby zachęcić jak najszersze warstwy do poparcia tej zbożnej akcji. Wypada zaznaczyć dla zachęty, że Belgja ze sprzedaży marek utrzymuje misję w Kongo. Na kongresie misyjnym w Poznaniu rzecz ta była omawiana i uwieńczona uchwałą, aby "Unio cleri pro missionibus" podjęła akcję markową. Marki należy ostrożnie oczyścić z papieru (choć jest to niekonieczne) aby je nie uszkodzić. Nie należy załączać znaczków stemplowych a jedynie pocztowe. Taką akcję można prowadzić w instytucjach, zrzeszeniach, biurach, szkołach i t. d. Obecnie wysyłanie marek jest ułatwione, ponieważ przyjmuje je centrala tej propagandy, na czele której dla całej Polski stanął ks. kan. Dobiecki (Lwów, ul. Ujejskiego L. 8).

---

16. Kurs dla kierowniczek ochron.

Duszpasterze wielokrotnie uskarżają się na brak wykwalifikowanych osób do prowadzenia ochron. Wiele też osób, chcących poświęcić się pracy wychowawczej pragnie otrzymać odpowiednie przygotowanie. Potrzebom tym zaradza świeżo powstała w Poznaniu Katolicka Szkoła Społeczna, urządzając w r. b. dokształcający kurs dla kierowniczek ochron. Kurs ten poleca się uwadze Duchowieństwa, względnie odnośnych instytucyj. Program przewiduje wykłady i ćwiczenia z metodyki wychowania przedszkolnego, pedagogiki wychowania religijno-moralnego w wieku przedszkolnym, higjeny dziecka, wychowania fizycznego, robót ręcznych, rysunku i śpiewu. Początek kursu 17 kwietnia b. r. Wpisowe wynosi 30 zł. Zgłoszenia przyjmuje Sekretarjat Katolickiej Szkoły Społecznej w Poznaniu ul. Podgórna 12. Kierownikiem Szkoły Społecznej jest długoletni, wytrawny i wytrwały działacz społeczny ks. dr. E. Kozłowski.

---

17. Komitet Budowy Kościoła w Wysocku wyżnem

(Powiat Turka, Województwo Stanisławowskie).

Odezwa!

Cały pas przykarpacki, w którym rozsiana jest dziś znaczna ilość szlachty zaściankowej obrządku łacińskiego nie posiada świątyni, z którejby każdej chwili korzystać można, gdyż najbliższy kościół oddalony o kilka mil.

Dla ratowania ducha polskiego wśród pozostałych polskości wiernych, wymieniony wyżej Komitet buduje kościół w Wysocku wyżnem ku chwale Bożej i Ojczyzny, gdzie kościół ten potrzebny również i dla **7 - miu innych dawnych zaścianków** otaczających Wysocko wyżne i gdzie dziś **grozi zupełne wynarodowienie naszemu ludowi** ze strony rusinów posiadających w każdej prawie gminie swą cerkiew i doprowadził budowę kościołka pod dach.

Do wykończenia budowy brak Komitetowi potrzebnej gotówki, a dziś nie można nam przerywać raz rozpoczętej budowy, by nie budzić zwątpienia w tych, co już datkami przyczynili się do budowy i dla których kościół ma być ostoją w chwilach radosnych i ciężkich.

Dlatego też Komitet zwraca się z prośbą o pomoc choćby najdrobniejszą, zdając sobie sprawę, **że kościół w Wysocku wyżnem będzie wyrazem naszej tężyzny narodowej i troski o jaśniejszą przyszłość, oraz poważnem wzmocnieniem Polskości na kresach** i wierząc, że nikt prośbie naszej nie odmówi, przysyłając choćby po 5 złotych.

Datki prosimy przesyłać pod adresem Michał Kuźma, dyrektor szkoły powszechnej, Turka nad Stryjem (Województwo Stanisławowskie) za załączonym czekiem P. K. O. № 153. 697.

KOMITET BUDOWY KOŚCIOŁA:

Stanisław Cisło, *Starosta w Turce, Przew. Komitetu.*

ks. Ign. Kułakowski, *Tajny Podkomorzy Jego Świątobl. i Proboszcz w Turce, zastępca przewodniczącego.*

Michał Kuźma, *Dyrektor szkoły powszechnej. Skarbnik.*

Jan Dzik, Poboszcz w Boryni.

Władysław Bereżnicki, Inspektor szkolny.

Wiktor Wysoczański, gospodarz w Wysocku wyżnem.

Adam Robakowski, Sędzia powiatowy, Sekretarz Komitetu.

Dr. Eugenjusz Doboszyński, zastępca starosty.

---

18. Przewielebny Ks. Dziekanie!

Na miłość Najśw. Panienki z Nazaret, która swojem dobrotliwem „Fiat" dała początek naszemu Odkupieniu i dla większej chwały św. Antoniego z Padwy, na którego cześć będzie ten ołtarz wzniesiony, proszę jak najusilniej Przew. Ks. Dziekana, aby raczył zachęcić swoich Wielebnych Księży, krewnych, znajomych i wiernych do ofiar na ten chwalebny *ołtarz polski* do nowej bazyliki Zwiastowania Najśw. Marji Panny w Nazarecie. Wielce tem zobowiąże Przew. Ks. Dziekan Najśw. Panienkę z Nazaret i niejedną łaskę wyjedna sobie u św. Antoniego Padewskiego.

Załączam tu na pamiąteczkę dwa obrazki, jeden poświęcony na Grobie Pańskim a drugi na Żłobku P. Jezusa.

Na zapotrzebowanie mógłbym nadesłać tych obrazków w każdej ilości po następujących cenach (już z przesyłką poleconą):

Obrazki z kwiatkami 60 sztuk za dolara, a obrazki Dzieciątka Jezus 150 za dolara. Przed wysłaniem bywają poświęcone, pierwsze na Grobie Pańskim a drugie na Żłobku P. Jezusa w Betleem.

Z głębokiem poważaniem

Rev. AURELIUSZ BORKOWSKI O. F. M
ST. SAVIOUR'S
Palestine — Jerusalem

19. Z bibljografji.

X. J. Szukalski **Podręcznik metodyczny do nauki Historji Biblijnej** tom I Stary Testament, z 3 mapami. Nakładem księgarni św. Wojciecha w Poznaniu 1928. Stron 477.

Jest to przeróbka niemieckiego dzieła M. i X. H. Fassbinderów. Tom 2-gi (N, Test.) ma się wkrótce ukazać. — Dzieło jest podręcznikiem nie ucznia ale nauczyciela. Po przedmowie podaje wstęp metodyczny (str. 3-46) pisany językiem trochę trudnym, ale b. treściwy i pouczający. Każdy chcący posługiwać się tym podręcznikiem, musi ten wstęp przeczytać już dlatego, że w nim znajdzie objaśnienie podziału lekcyj, podanych w dalszym ciągu i sposobu ich prowadzenia. Wykład przedmiotu podany jest w 103 lekcjach (str. 47-445) Prócz wszechstronnie przerobionego materjału wykładowego mamy tu i ówdzie dopełniające uwagi (treści historycznej i in.) dla samego nauczyciela.

W końcu (str. 446-468) podaje autor zbiór urywków z dydaktycznych ks. ks. St. Test., a po nim (str. 469 n) tablicę dat ważniejszych; wreszcie szczegółowy spis rzeczy (str. 471-477) i 3 mapki.

Uważamy książkę za b. poważny nabytek, mogący oddać wielkie usługi katechetom zarówno księżom jak świeckim. X.

Małżeństwo w świetle nauki katolickiej. Lublin 1928. Str. 300. Jest to I tom wydawnictw „Tow. Wiedzy Chrześcijańskiej" (Lublin, Uniwersytet), praca zbiorowa profesorów uniwersytetu lubelskiego. Książka bardzo cenna i aktualna. Po liście Episkopatu naszego z r. 1921 podaje 10 rozdziałów, których samo wyliczenie wskazuje na bogactwo treści i wszechstronność ujęcia, a nazwiska autorów poszczególnych działów zachęcić winny każdego do nabycia tak poważnei pracy.

Oto są tytuły rozdziałów:

1. Ogólne podstawy filozoficzne i teoligiczne ch-skiej nauki o małżeństwie. (O. Jacek Woroniecki).
2. Władza Kościoła i Państwa w stosunku do małżeństwa (O. S. Michiels).
3. Źródła prądów skierowanych przeciw małżeństwu katolickiemu (D. J. Czuma).
4. Małżeństwa mieszane (X. P. Kalwa).
5. Śluby cywilne (X. J. Wiślicki).
6. Unieważnienie małżeństwa (O. Michiels).
7. Nierozerwalność małżeństwa (O. Jacek).
8. Socjologja rozwodów (X. A. Szymański).
9. Separacja małżeńska (X. H. Insadowski).
10. Zawarcie i rozwiązanie małżeństwa według prawa cywilnego obowiązującego w Polsce (Dr R. Longchamps de Berier).

Cena zł. 9. Członkowie Towarzystwa Wiedzy Chrześcijańskiej, zgodnie ze Statutem, otrzymują 15% zniżki, czyli płacą zł. 7 gr. 65 wraz z kosztami przesyłki zamiast 9 zł. X.

Księga Pamiątkowa międzynarodowego akademickiego kongresu misyjnego. Poznań 1928. Str. 436. Jest to b. ładnie wydane sprawozdanie ze zjazdu misyjnego w Poznaniu w r. ub. (28.IX-2.X).

We wstępie podany jest program zjazdu oraz nadesłane listy Kardynałów Gasparri'ego i van Rossum. Reszta dzieli się na 6 części: I Przemowy (przy otwarciu Zjazdu 6); II Konferencje zebrań plenarnych (9); III Konferencje na sekcjach (8); IV. Rezolucje (wraz ze streszczonem przemówieniem M-gra Chiarlo, ówczesnego Pełnomocnika Nuncjatury Aplskiej w Warsz.); V. Kazania B-pa Lisieckiego na uroczystości przeniesienia zwłok ś. p. Kard. Ledóchowskiego i O. Roztworoskiego przy zakończeniu Zjazdu); VI. Adherenci (osoby i organizacje, które brały udział w Zjeździe).

Konferencje wygłoszone i kazania są tak piękne i tyle cennego zawierają materjału, że za zebranie ich w całość i ogłoszenie drukiem należy się serdeczna wdzięczność Komitetowi Wykon. Kongresu. Książka zajmie miejsce niepoślednie w naszej literaturze misjologicznej. X.

M. Marja Loyola **Jezus z Nazaretu.** Historja Jego życia opowiedziana dzieciom. Przełożyła na język polski i wydanie skrócone przygotowała R. Mrozowicka. Lwów 1927, nakład Tow. „Biblioteka Religijna" i Bractwa wyd. św. Józefa. str. 288 i 20 obrazków. Cena 480 zł.

„Stwierdzamy z boleścią, że we wszystkich krajach rośnie zgubny wpływ ducha naszego wieku. Staramy się go zwalczać i chociaż zdaje się nam prawie niemożliwem otoczyć dziecko atmosferą, sprzyjającą rozwojowi życia katolickiego, to jednak nie powinniśmy zaprzestać walki. Jeśli nie możemy w zupełności zniszczyć zatrutych ziarn i wstrzymać wpływu ducha świata, który powoduje niewiarę, załamanie się obyczajów i obojętność religijną, to przynajmniej możemy przygotować środki zaradcze. „Si scires donum Dei — gdybyś poznał dar Boży!" Gdybyśmy byli w stanie dać poznać tym umysłom, które dopiero sie otwierają, powab Boskiego Mistrza, gdybyśmy mogli rozwinąć przed ich oczyma piękno Jego Boskiego przykładu, z całą pewnością wysiłki nasze nie byłyby w całości niepożyteczne.

W żywocie tym niema oczywiście wszystkiego, co nam Ewangelja mówi o Zbawicielu, natomiast główne zdarzenia z Jego życia przedstawione są z wielkiem bogactwem szczegółów. Było to potrzebne, aby trafić do wyobraźni

dziecka, uczynić postać Zbawiciela żywą, zdolną działać na dusze młodego czytelnika i wywierać wpływ na jego umysł i serce. Opisy te są nietylko żywe ale i dokładne„.

Do powyższych słów O. H. Thurstona S. J., wypowiedzianych w przedmowie do wydania angielskiego. nie trzeba wiele dodawać. Jedynie należy podkreślić, że w tym żywocie niema nic z legendy, że wszystko jest ściśle historyczne, że odpowiada dogmatyce i Ewangelji i te właśnie przymioty, połączone z wielką żywością opowiadania, nadają książce niepoślednią wartość. Książkę możemy polecić wszystkim, którym Osoba Zbawiciela jest droga.

Ks. St. Wier.

Nowości wydawnicze.

Zjednoczenia Młodzieży Polskiej. Skład główny Sp. Akc." Ostoja", Księgarnia i Drukarnia, Poznań, ul. Pocztowa 15, P. K. O. 202. 768.

X. S. P.: Młode serca 3 **zł.**
Opowiadania z życia dziewcząt, cichych bohaterek dnia codziennego. Lektura dla dorastającej młodzieży żeńskiej.

Dr. Andrzej Niesiołowski: Cześć pracy 2. 50 **zł.**
Program i materjały na obchód na „Dzień Robotnika" ze szczególnem uwzględnieniem myśli przewodnich encykliki "Rerum Novarum".

Felicja Żurowska: Śladem Maryi 2. 50 **zł.**
Wykład, deklamacje, śpiewy, fragmenty sceniczne i żywe obrazy ku czci Najśw. Maryi Panny.

N. N. Obraz Matki Najświętszej 1. 60 **zł.**
Sztuka teatralna w 3 aktach na role żeńskie.

Le Vieilleur: Bolszewik w spódnicy 1. 20 **zł.**
Farsa sceniczna w 1 akcie na role żeńskie.

Antoine H: Korsarz Bałtyku 2. 80 **zł.**
Dramat w pięciu aktach na role męskie.

Franciszek Biedroń: Figiel w pułapce 2. 20 **zł.**
Komedja w 3 aktach z życia gminy wiejskiej, na role męskie.

Czesława Wolniewiczówna; Kalina —.90 **zł.**
Trzy korowody dla młodzieży żeńskiej.

F. Gilewski: Boisko 1. 20 **zł.**
Fachowy podręcznik o budowie boisk lekkoatletycznych, niezbędny dla wszystkich organizatorów i kierowników sportu.

F. Gilewski: Skok wzwyż 1. 50 **zł.**
Podręcznik wyczerpujący szczegółowo istniejące style w skoku wzwyż wraz z dokładnemi wskazówkami technicznemi; nie ustępuje a nawet przewyższa tego rodzaju wydawnictwa zagraniczne.

F. Gilewski: Bieg na 100 m. —.55 **zł.**
Doskonale opracowana broszurka dla wszystkich lekkoatletów, ćwiczących biegi krótkie.

F. Gilewski: Bieg rozstawny 4 X 100 m. —.45 **zł.**
Podręcznik dla wszystkich lekkoatletów, omawia szczegółowo wszystkie tajniki biegu rozstawnego i podaje wskazówki praktyczne i treninowe.

Śmiech i śpiew —.90 **zł.**
Słowa 37 pieśni i piosenek, przeważnie humorystycznych, nadających się również znakomicie do śpiewu w marszu.

Śpiewy podczas Mszy św. 1 egz. 4 gr.
10 egz. 35 gr, 100 egz. **3. 00 zł.**
Słowa nowych pieśni ku czci Ducha św i Królowej Korony Polskiej w zastosowaniu do ogólnie znanych melodyj.

X. Fr. Walczyński; Kochajmy Pana! **13. 00 zł.**
Sześć pieśni do Najświętszego Serca Jezusowego na 3 głosy równe.

Kochajmy Pana! —15 **zł.**
Słowa sześciu pieśni do Najśw. Serca Jezusowego.

X. Fr. Walczyński; Uwielbiajmy, wysławiajmy! **1. 30 zł.**
Sześć pieśni eucharystycznych na chór 3 głosowy.

Uwielbiajmy, wysławiajmy! —15 **zł.**
Słowa sześciu pieśni eucharystycznych.

Feliks Nowowiejski; Króluj nam Chryste! 4 gł. po 30 gr. part. **3. 40 zł.**
Hymn ku czci Chrystusa — Króla na 4 głosowy chór mieszany à cepella lub z tow. organów.

Feliks Nowowiejski: Hymn Katolicki: 4 gł. po 30 gr, part. **2. 50 zł.**
Pieśń na 4 głosowy chór mieszany à capella lub z towarzyszeniem organów.

Tłoczono w Drukarni Diecezjalnej w Pińsku. Redaktor odp. — **Roman Kreczmer.**